

LJUBLJANSKO BARJE

Ljubljansko barje leži na skrajnem južnem delu Ljubljanske kotline. To je 20 km dolgo in približno 10 km široko **mokrišče**. Čeprav je pokrajina večinoma **osušena** in obdelana, so še vedno njena značilnost redne spomladanske in jesenske **poplave**. Do poplav prihaja predvsem zaradi počasnega odtekanja Ljubljanice, saj je med Verdom in Ljubljano, ki sta oddaljena 25 km, padec Ljubljanice manj kot 2 m.

Rastlinstvo in živalstvo Ljubljanskega barja sta, kljub izsuševanju, zelo pestra. Gozd porašča samo 1/10 površine Barja. Ostalo površino pokrivajo **močvirja** in **travišča**, kjer uspevajo značilne travniške rastlinske vrste, kot so močvirske logarice, **močvirski tulipan**, kalužnice, travniške orhideje. Barje je zelo pomembno **gnezdišče ptic**, saj jih tukaj gnezdi okrog 100 različnih vrst; od tega tudi nekatere ogrožene vrste, kot sta na primer **veliki škurh** in kosec. Od ostalih živalskih vrst omenjamo še ogroženi želvo močvirsko sklednico in vidro. Za sedaj je na Barju še dovolj dvoživk (zelena rega) in žuželk. Leta 2008 je bilo Ljubljansko barje razglašeno za **krajinski park**.

Območje Barja je tudi pomembno **arheološko najdišče** zaradi kolišč in **koliščarjev**. Tukaj so leta 2002 našli najstarejše **kolo** na svetu. Razstavljeno je v Mestnem muzeju in naj bi bilo staro okrog 5200 let. Ohranilo se je, ker je tičalo v vlažnem blatu, ki ni dopuščalo, da bi prišlo v stik z zrakom in zgnilo.

VODA NA BARJU

Voda je temeljni element nastanka in obstoja barjanske ravnice, obenem pa element, ki ga je na Ljubljanskem barju vedno bodisi premalo bodisi preveč.

Voda na barju ime dve podobji:

- Prva je umazano rdeča, **mirujoča, stoječa** in se odceja iz barjanskega zemljišča. Imenujemo jo barjanska voda.

- Druga pa je živahna, **tekoča**, čista voda kraškega izvora, ki se steka iz številnih kraških izvirov izpod Krima v potoke in rečice. Zadnja postaja teh voda je reka Ljubljanica.

Ali veš, da reko Ljubljanico imenujemo tudi reka sedmih imen?

Nastala naj bi že na hrvaško – slovenski meji, kjer nato do Ljubljanskega barja 6 x ponikne pod zemljo in se spet pojavi na površju zemlje. Vseh teh 6 ponikalnic ima svoja imena – po vrsti od juga države proti severu so to:

1. Trbuhovica
2. Obrh
3. Stržen
4. Rak
5. Pivka
6. Unica
7. in naposled Ljubljanica.

Ljubljanica ima več pomembnih pritokov z **leve** in **desne** strani reke. Poznaš kašen pritok, potok, ki se izliva v reko Ljubljanico?

- Večji **levi** pritoki reke Ljubljanice: Bela, Podlipščica, Mali graben in Gradaščica.

- Večji **desni** pritoki reke Ljubljanice: Ljubija, Bistra, Borovniščica, Iška, Ižica, Gobovšek in Besnica.

Struga Ljubljanice od njenih izvirov do Špice v Ljubljani in struga pritoka Ljubije sta zaradi izjemnih arheoloških, zgodovinskih in kulturnozgodovinskih lastnosti razglašena za kulturni spomenik državnega pomena.